

Kraków, 15 lutego 2011

Dotyczy: Capelli Cracoviensis.**Szanowni Państwo**

Capella Cracoviensis, jako zespół wykonujący muzykę dawną, składający się z **orkiestry kameralnej** oraz **zespołu śpiewaków** (Madrygaliści, Rorantyści – męski zespół wokalny) powstała w 1970 r. i do 1982 r. funkcjonowała w ramach Filharmonii Krakowskiej. Od 1 stycznia 1983 r. na podstawie Zarządzenia nr 107/82 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 31 grudnia 1982 r., stała się samodzielną instytucją kultury (orkiestra: 34 instrumentalistów, zespół Madrygalistów 16 osób, w tym Rorantyści – męski zespół wokalny). Od 1 stycznia 1994 r. w ramach programu pilotażowego Gminy Kraków została przejęta przez miasto, a 31 marca 1995 r. została wypisana z Rejestru Gminnych Instytucji Kultury na podstawie protokołu zdawczo-odbiorczego (Nr 1/95 z dnia 31.03.1995 r.) i przeszła ponownie do Wojewody. Od 1 stycznia 1999 r. *Kraków – miasto na prawach powiatu, zgodnie z art. 145 ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje administracji publicznej – w związku z reformą ustrojową państwa*, przejęło jako organizator Capellę Cracoviensis i wpisało do rejestru miejskich instytucji kultury pod Nr V/5.

Capella, jako instytucja kultury, zgodnie z art. 13. Ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (tekst jednolity z 2001 r. . Dz. U. Nr 13, poz. 123 ze zm.), działa na podstawie aktu o jej utworzeniu oraz statutu nadanego przez organizatora, czyli Gminę Miejską Kraków. Z chwilą wpisu do rejestru miejskich instytucji kultury, prowadzonego przez organizatora, uzyskała osobowość prawną (art. 14 ust. 1 ww. Ustawy) i mogła rozpocząć swoją działalność kulturalną.

Zgodnie z zapisem w dziale pierwszym Księgi Rejestrowej Nr V/5 – pn. Oznaczenie instytucji kultury - w rubryce 3 wpis nr 1 informuje, że *Przedmiotem działalności instytucji kultury jest:*

Upowszechnianie dawnej twórczości i kultury muzycznej poprzez organizowanie koncertów kameralnych, recitali, festiwali muzycznych.

Edukacja kulturalna społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem edukacji muzycznej młodzieży.

Gromadzenie wydawnictw nutowych i książkowych, płyt i taśm z nagraniami muzyki kameralnej, jak również gromadzenie dawnych, w tym zabytkowych instrumentów muzycznych.

Zgodnie z art.15. ust. 1 ww. Ustawy, dyrektora instytucji kultury powołuje (i odwołuje) organizator na czas określony lub nieokreślony, po zasięgnięciu opinii właściwych związków zawodowych działających w tej instytucji kultury oraz stowarzyszeń zawodowych i twórczych. Obowiązek ten został dopełniony, w załączeniu pisma z opinią w sprawie. Kandydata na stanowisko dyrektora instytucji **można** wyłonić w drodze konkursu (art.16 ww. Ustawy), ale w tym przypadku Prezydent Miasta nie skorzystał z tego trybu. Powołany na stanowisko dyrektor (na podstawie art. 17 ww. Ustawy) zarządza instytucją i reprezentuje ją na zewnątrz. W Statucie Capelli Cracoviensis, w dziale III.: Organy zarządzające i doradcze, § 5 ust. 1 -3 określa sposób zarządzania instytucją przez dyrektora, który reprezentuje orkiestrę na zewnątrz, zarządza instytucją jednoosobowo i ponosi pełną odpowiedzialność za całokształt jej działalności, pełniąc jednocześnie funkcję dyrektora artystycznego.

Do obowiązków dyrektora należy w szczególności (Statut, § 5 ust. 3):

- 1/ kierowanie sprawami działalności podstawowej i administracyjnej,
- 2/ **kształtowanie programu artystycznego,**
- 3/ prowadzenie efektywnej gospodarki mieniem i środkami finansowymi Orkiestry,
- 4/ poszukiwanie i pozyskiwanie innych źródeł finansowania działalności statutowej Orkiestry
- 5/ **dobór i wykorzystanie kadr, zatrudnianie i zwalnianie pracowników, stwarzanie warunków do podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników,**
- 6/ przedstawianie organizatorowi i właściwym instytucjom planów i sprawozdań rzeczowych, finansowych oraz wniosków inwestycyjnych,
- 7/ wydawanie w obowiązującym trybie regulaminów i zarządzeń,
- 8/ sprawowanie nadzoru nad kontrolą wewnętrzną.

Tak więc zarządzanie dyrektora Jana Tomasza Adamusa miejską instytucją kultury – pn. Capella Cracoviensis, sprawowane jest zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Na przestrzeni wielu lat instytucja ulegała przekształcaniu, a także zmieniał się jej skład osobowy. W grudniu 1984 r. w Capelli zatrudnionych było 55 osób, w ramach 50 etatów (27 osób – orkiestra, 14 – śpiewacy, 9 osób: dyrekcja, administracja, obsługa), a w październiku 2008 r. stan liczbowy pracowników wynosił już 77 osób, tj. 75,3 etatu (37 osób – orkiestra, 23 osoby – śpiewacy, 17 osób – dyrekcja, administracja, obsługa). W grudniu 2009 r. (a więc po roku prowadzenia instytucji przez dyr. Jana Tomasza Adamusa) liczba zatrudnionych zmniejszyła się do 72 osób, tj. 71 etatów (37 osób – orkiestra, 20 osób – śpiewacy, 15 osób – dyrekcja, administracja, obsługa), a stan na koniec stycznia 2010 r. wynosił 70 osób, tj. 69 etatów (36 osób – orkiestra, 20 osób – śpiewacy, 14 osób – dyrekcja, reżyser, administracja, obsługa). **Aktualnie, w Capelli jest 56 etatów artystycznych, 8 etatów administracyjnych + dyrektor (też, jako artysta muzyk), co stanowi 65 osób: 19 śpiewaków, 35 instrumentalistów, dyrygent, reżyser, 8 pracowników administracyjnych, dyrektor.** Planowane jest zwolnienie 8 muzyków, co wiąże się z brakiem umiejętności gry na instrumentach historycznych. Według zapewnień dyrektora instytucji - Jana Tomasza Adamusa, nie przewiduje się dalszych zwolnień pracowników, chyba że kolejne osoby odmówią świadczenia pracy z powodów artystycznych, tak więc zależne jest to już tylko od indywidualnych decyzji pracowników.

Dla porównania, w drugiej miejskiej instytucji muzycznej - Orkiestrze „Sinfonietta Cracovia”, zespół stałych muzyków grających tylko na instrumentach smyczkowych wynosi **21 osób**, tj. 20,5 etatu (w tym dyrektor, jako artysta muzyk) a dodatkowe 6 osób, tj 4,25 etatu, to pracownicy administracji. W zależności od koncertu dopraszani są artyści gościnni. Jest to bardziej racjonalny, gospodarny i nowoczesny sposób zarządzania instytucją

muzyczną, od lat stosowany na całym świecie. W zależności od repertuaru, z istniejącej „bazy” artystów, wybierani i kontraktowani są muzycy tylko do danego koncertu.

Zamiarem organizatora było stworzenie w naszym mieście **orkiestry kameralnej**, a nie orkiestry symfonicznej, gdyż rolę tę pełni Filharmonia Krakowska czasem też kilka innych zespołów funkcjonujących w Krakowie (np. Opera Krakowska, Sinfonietta Cracovia z dopraszonymi dodatkowymi muzykami, Orkiestra Akademii Beethovenowskiej).

Od 1 listopada 2008 r., a więc od objęcia stanowiska dyrektora Capelli przez p. Jana Tomasza Adamusa wizerunek instytucji trwającej od jakiegoś czasu w stagnacji, zaczął się wyraźnie zmieniać. Jest to niewątpliwie zasługa nowego dyrektora instytucji, który jest absolwentem krakowskiej Akademii Muzycznej, a także Sweelinck Conservatorium w Amsterdamie. Jako dyrygent od lat zapraszany jest na festiwale do prowadzenia zespołów wykonujących muzykę wokalnie – instrumentalną z różnych epok. Jest także założycielem i dyrektorem artystycznym Międzynarodowego Festiwalu Bachowskiego w Świdnicy. Stworzył również inny związany z muzyką dawną festiwal - Forum Musicum we Wrocławiu, którym kierował w latach 2003 - 2008. Należy dodać, że pełnił funkcję konsultanta merytorycznego w Międzynarodowym Festiwalu Wratislavia Cantas, współpracując z jego szefem artystycznym Paulem McCreeshem (od 2005 – 2008 r.). Trudno więc zgodzić się z wieloma obraźliwymi epitetami p. M. Chowańca, czy innych przedstawicieli Capelli zarzucającymi „niekompetencję i ignorancję Jana Tomasza Adamusa jako dyrygenta” i „brak kwalifikacji zarówno osobowościowych, jak i artystycznych do kierowania zespołem”.

Rok 2009 to sukcesywne dostosowywanie Capelli do standardów światowych, a także bardzo znaczny wzrost aktywności koncertowej: 27 koncertów na instrumentach współczesnych (muzycy etatowi i czasami muzycy gościnnie występujący w zależności od programu), 15 koncertów na instrumentach historycznych (kilku muzyków etatowych i „goście” w zależności od repertuaru) oraz 31 koncertów z udziałem etatowych śpiewaków w składzie chóralnym lub kameralnym. Podniesiona została też dwukrotnie przez dyrektora roczna norma koncertów: dla instrumentalistów z 12 do 24 koncertów i 15 dla śpiewaków. W **2010 r. spośród 73 koncertów z udziałem 53.400 słuchaczy**, 25 wykonanych zostało na instrumentach historycznych.

Różnorodność programu, a także widoczna nowa formuła przejawiająca się m.in. w zainicjowanych cyklach koncertów kameralnych takich, jak: Laboratorium, Matinée, Talk'n play, CC Opera House, The modern division, a także Five o'clock kiss, świadczy o uwspółcześnionym wizerunku, skierowanym specjalnie do młodszego pokolenia słuchaczy, jak i zagranicznych turystów. Nowy artystyczny wyraz jest również konsekwencją zaproszenia do współpracy Cezarego Tomaszewskiego – reżysera teatralnego i operowego, związanego wcześniej z Wiedniem. Capella Cracoviensis w sposób istotny współtworzy życie muzyczne w Krakowie, a swoim programem żywo odpowiada na zapotrzebowanie mieszkańców i turystów przebywających w Krakowie, co wyraźnie jest widoczne podczas koncertów. Nowy dyrektor instytucji sprawił, iż każdy koncert Capelli jest barwnym, tętniącym życiem i niepowtarzalnym wydarzeniem artystycznym, które chciałoby się jeszcze raz przeżyć.

O poszanowaniu tradycji historycznej, a także o trosce i dbałości dyrektora Adamusa o zagospodarowanie potencjału artystycznego Capelli świadczy m.in. jego zamiar przywrócenia stałego udziału Zespołu Rorantystów w liturgii odprawianej w Katedrze na Wawelu, nawiązujący do działającego niegdyś w Kaplicy Zygmuntońskiej zespołu śpiewaków o tej samej nazwie, a także delegowanie muzyków do udziału w różnych ważnych projektach scenicznych współorganizowanych z innymi często zagranicznymi wykonawcami.

Sądzę, że wszystkie wprowadzane przez dyrektora zmiany, inny niż dotychczas grany repertuar, obligujący w zależności od kontekstu historycznego do gry na instrumentach dawnych, wymagają od muzyków zrewidowania dotychczasowego podejścia do sposobu

pracy, a także podniesienia kwalifikacji zawodowych i są bezsprzecznie powodem istniejącego od samego początku i nasilającego się konfliktu między pracownikami instytucji a dyrektorem. Uważam za niedopuszczalne by odmawiać dyrektorowi prawa do decydowania o sprawach artystycznych, jak i do kształtowania zatrudnienia w zarządzanej przez niego instytucji. W roku 2011 planowana jest dalsza zmiana profilu artystycznego orkiestry (a właściwie powrót do pierwotnych założeń), związana ze zwróceniem większej uwagi na tradycję wykonawczą opartą na badaniach muzykologicznych, i grą w większości, czy nawet tylko, na instrumentach historycznych. W I kwartale planowanych jest 5 koncertów na instrumentach współczesnych i 11 na instrumentach dawnych. W II kwartale zaprezentowanych zostanie 10 koncertów – wszystkie na instrumentach dawnych. W drugiej połowie roku – przewidywane jest 30 koncertów, wszystkie na historycznych instrumentach z repertuarem od renesansu do pierwszych lat XX wieku. Zamiarem dyrektora jest takie podniesienie poziomu artystycznego orkiestry, by mogła ona konkurować na rynku międzynarodowym. Muzykę nowszą i współczesną promować będzie, jak dotąd, druga miejska instytucja – Sinfonietta Cracovia.

Dodam, że do tej pory mimo wielokrotnie podejmowanych działań przez dyrektora instytucji - p. J. T. Adamusa, Związek Zawodowy NSZZ „Solidarność”, którego dotychczasowym Przewodniczącym był p. Maciej Chowaniec, uniemożliwia i uniemożliwia w dalszym ciągu aktualizację wszystkich Regulaminów (Regulaminu Pracy, Regulaminu Wynagradzania, Regulaminu Organizacyjnego), w oparciu o które działa przecież każda instytucja.

Pragnę jeszcze raz podkreślić, że wszystkie miejskie instytucje kultury są samodzielnymi instytucjami, posiadającymi osobowość prawną, a ich dyrektorzy odpowiadają zarówno za prawidłowe zarządzanie instytucją, jej poziom artystyczny, jak i prawidłowe gospodarowanie przyznanym budżetem. W gestii dyrektora i tylko od jego suwerennej decyzji zależy również zatrudnianie, jak i zwalnianie pracowników.

Otrzymują wg rozdzielnika:

1. prof. Tomasz Miczka – rektor Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach,
2. Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” – Państwowa Opera Bałtycka w Gdańsku,
3. Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” – Filharmonia Poznańska im. Tadeusza Szelińskiego,
4. Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” – Capella Cracoviensis,
5. Kwartet Śląski – Katowice,
6. Polska Filharmonia Kameralna w Sopocie,
7. Organizacja Zakładowa NSZZ „Solidarność” Filharmonia Lubelska,
8. Związek Zawodowy Stowarzyszenia Twórców FORUM – Zarząd Koła przy Filharmonii Lubelskiej,